

የተሰማሙበት ጉዳይ ሁሉ በጎና ልክ ነው ሊባል ይችላል?

ከፈረደ መንግስቱ

የወያኔ-ኢሃአዴግ የግፍ አገዛዝ ከሰፈነበት ጊዜ ጀመሮ ተቃዋሚ ሀይሎች በሀገርም ሆነ በውጭ ሀገር ተደራጅተው የተቃዋሙ ትግላቸውን እየታገሉ ይገኛሉ። ጭቆና፣ ግፍና መከራ ያንገልገፈው የኢትዮጵያ ሕዝብም፣ ተቃዋሚ ሀይሎች በተናጠል ከሚያደረጉት ትግል ባሻገር አንድነታቸውን እንዲያጠንክሩ፣ ተባበሩ ወይም ተሰባበሩ የሚል መልዕክት ሲያስተላልፍ ቆይቷል።

ይህ ጥያቄውን መሠረት በማድረግ የፖለቲካ ድርጅቶችና የኢትዮጵያ ጉዳይ ጉዳዮችን ያሉ ተቋሞች የመቀናጀት፣ የመተባበር እንዲሁም የመጣምር ሙከራ ሒደቶች በየጊዜው ያሳዩ ቢሆንም፣ በውጤት ደረጃ የጎላ ፋይዳ አልተገኘም። በቅርቡም በሲያትል ከተማ ከሃያ በላይ የፖለቲካ ድርጅቶች ተሰባስበው በጋራና በአንድነት ለመሰራት በሚያስችላቸው አባይት ጉዳይ ላይ ሲነጋገሩ ሰንብተዋል። በመጨረሻም ለማግባባት የሚያበቁ የመንደርደሪያ ሃሳቦች ላይ ስምምነት በማድረግ የተግባር እንቅስቃሴ ውጥን እቅድ ላይ እንደደረሱ ይነገራል። እንግዲህ የዚህ ጽሁፍ የትኩረት አቅጣጫው ይህንኑ ሰብስባን እንድ አንድ ርዕሰ ጥያቄ በማቅረብ በቂ መልስ የሚጠይቅ ይሆናል።

የሲያትሉ የተቃዋሚ ፓርቲዎች ስብስባ ሙሉ በሙሉ የተሰማሙበትን ውሳኔና መግለጫ አውጥቷል። ሆኖም ባንድ ስብስባ ላይ የሚደረግ ስምምነት ሁሉ ያለቀለት፣ የማይደግም፣ የመጨረሻና ፋይዳ ያለው ይሆናል? የሚለው ጥያቄ እጅግ የሚያወያይ ይሆናል።

እንግዲህ ይህንን ለመመለስ ከሲያትሉ ስብስባ ምን ይጠበቅ ነበር? ከስብስባው በፊት ምን ዓይነት ውሳኔ ላይ ሊደርስ እንደሚገባ መተነተን ይቻል ነበር? ወይስ እንደ አዲስ የምርምር ስራውጤት ይታያል? ይህ አጀንዳ ቀድሞ በነበሩት ኩነቶች ያልተዳሰሰ ነበረ? ወ.ዘ.ተ የነዚህ ሁሉ ጥያቄዎች መነሣትና ለጥያቄዎቹም የምንሰጠው መልስ የሲያትሉን ስብስባ ውጤት ሳናሳንስ ወይም ሳንጨመረበት በትክክል እንድንገመገመው ይረዳናል።

ለሰበሰባው መጠራት ዋና ምክንያት የሆነው አገራችን ካለችበት የፖለቲካ ሁኔታ አንጻር ተቃዋሚ ወይም ባለድረሻ የፖለቲካ ድርጅቶች ምን ማድረግ የጠበቅባቸዋል የሚለውን ጥያቄ መልስ ለመስጠት ነው። ስለሆነም መሰብሰባቸው አበጁ እሰየው የሚያሠኝ ነው።

ይህ ስብስባ በዚህ ወቅት የተጠራበት ሁኔታ መሪ ሃሳብ የሚያመለክተው የፖለቲካ ፓርቲዎች አስበውበትና መክረውበት የተፈጠረ ሳይሆን በነባራዊ ሁኔታ አስገዳጅነት ፣ የመጣ መሆኑን ነው። ይህም በመሆኑ ተቃዋሚ ፓርቲዎች በተናጠል የሚያደረጉት እንቅስቃሴ ከሕዝባዊ ትግል ተነጥለው እንዳይቀሩ ዕድል የሰጠ ነው ቢባል ስህተት አይመስልም። በሌላም በኩል ይህ ስብስብ ብቃትን ለመገንባት ከቻለ ደግሞ ትግሉን በመምራት ትልቅ ሚና የመጫወት እድሉ የሰፋ ይሆናል።

ከዚህ ጭብጥ ተነስተን ስብስባውን የቃኘን እንድሆነ ይህ ሰበሰባ ግቡን መቷል ፤ ልክ ነው ማለት የምንችለው፣ ሕዝባችንን አስተባብሮ የሚመራው የፖለቲካ ድርጅትና ታማኝ መሪ መፈጠር ከቻለ ነው። ለዚህም ዋናው ምክንያት ሕዝባችን ይህንኑ ያልተመለሰበትን ጥያቄ አንግቦ መጓዝ ከጀመረ ረጅም ዐመታትን አስቆጥሯል። እንመራህለን፣ ከጎንህ ነን የሚሉት ድርጅቶችና ፖለቲከኞች የህዝብን ጥያቄ ሊመልሱ ቀርቶ ትግሉ በየትኛውም መንገድ መጓዝ እንደሚገባው መረዳት ተስኖአቸዋል። አንዴ በዘር የማንነት ፖለቲካ ሲዘፈቁ፣ ሌላ ጊዜ ሕብረ ብሔራዊነትን ሲመኙትና ባጠቃላይ የጎላ የአንድነት ሥራ ማከናወን አቅቷቸው እንድ ፔንዱለም ሰዐት ወዲያን ወዲህ የመወዛወዝ ባህሪ ይታይባቸዋል።

የሚገርመው ደግሞ ህዝቡን ሳያደራጁና ሳያስተባብሩ ስልጣን ፈላጊ መሆናቸው ነው። ሌላው በሲያትል ስብስባ የታየው አስገራሚና አነጋጋሪው ጉዳይ ለህዝባችን መሪና ጀግና አመራረጣቸው ነው። እንደሚታወቀው የጀግና አመራረጥ መነሻ ገዢ ሐሳብ ሊሆን ይገባል። ይህንን በውል ሳይመረምር

ከኢህአዴግ መንደር ላይ የሚታየውን የአንድ ወቅት ግርግር አስከፊ ሁኔታ እንደጠቋሚ ምስክር ወስዶ መሪና ጀግና የመመልመል ከሆነ እንግዲህ ህዝቡን አንጋጠህ ከገዢው መደረክ አዳኝ መልዕክህን ፈልግ እንደማለት ይመስላል። በኢህአዴግ መንደር ውስጥ ሜዳሊያ ማደል ምን የሚሉት የፖለቲካ ቀመር ነው። ታክቲክ ብልጠት ወይስ ክህደት? ትግሉ የፈተናቸው ያከበራቸው ህዝባዊ ጀግኖች የሉንም ማለት ነውን? ስም መጥራት እንኳን ቢያቅታቸው መላውን ሕዝብ ጀግና ማድረግ አይቻልም ነበረን? ይህ የሚያሳየው የዲያስፖራ ፖለቲከኞች ከአገር ቤቱ ትግል ጋር ምንም ዓይነት ቅርበትና ትስስር የሌላቸው መሆኑን ነው። አድርባይነትም ነው። ከኢህአዴግ መንደር ትብብርና ማበርታት ካሰፈለግ ለድርጅቶች ወይም ለጠቅላላው አባላት ጥሪ ማድረግ ሲቻል አንድን ግለሰብ ወይም ቡድን ማንገስ አግባብ አይመስልም።

ወቅት በሚፈጥራቸው ሁኔታዎች ላይ ተመርክዞ ያለዘላቂ ስትራቴጂክ ዐላማ የሚደረግ ትንተና ሁሉ ልዩ ልዩ ሥልታዊ ጠቀሜታ ሊያስገኝ ይችላል ተብሎ የሚታቀድ እቅድ፤ ብልጥነትና የሰላ የአዕምሮ ውጤት ሊሆን ከቶም አይችልም። እንደውም የተገላቢጦሽ ሆኖ ተጻራሪ ውጤት ሊያስከትል ይችላል።

ለህግ መንግሥታቸው እየታገሉ፤ ለክልልና ለጎረቤት ፖሊሲያቸው እየተከራከሩ የኢትዮጵያ ሉዐላዊትና አንድነት ዋስትና የሆነው ታሪካ ላይ ጥቁር ነጥብ ማጠልሸት ህዝባዊ የሆነ የአንድነት አስተሳሰብ የሚያንጸባርቅ መሰረታዊ የአቋም ለውጥ ሳይደረጉ ራስን ጀግና አድርጎ ለመሪነት ማጨት ማን ማንን አምኜ የሚያስብል አይደለምን? የሲያትል ፖለቲከኞች የእያንዳንዳቸው ዐይነት ህሊና ተዐምራዊ በሆነ ሀይል በየግላቸው በትይዩ ቢቀመጡ ማን ማንን አታለልኩ ሊል ይሆን? ማንስ ለማን ነው አድርባይ የሚሆነው? መልሱን ለህሊና ዳኝነት እንተወው።

የፖለቲካ ፓርቲ ሚናና የሕዝብ ዐመጽ ቁርጠኝነት በሲያትሉ ስብሰባ እንዴት ታየ? በፖለቲካ ፓርቲዎች አነሳሽነት ይሁን ወይም በሌላ የሕዝብ ብሶትና በነባራዊ ሁኔታዎች ምክንያት ህሊናዊ ሁኔታዎችን እያሟላ በመሄድ ትግሉ ወደገዘፈ አገራዊ ንቅናቄ ተለውጦ የንቅናቄውም ዐላማ በሥልጣን ላይ ያለው መንግስት ከሥልጣን ይወገድ ከሆነ እንዴት ነው መሪ ነኝ የሚል ፓርቲ(ዎች) ከስልጣን መወገድ የሚገባው? መንግሥትን እንዴት ነው ለድርድር የሚጠየቀው? ይህንኑ በአገራችን እየተካሄደ ያለውን የህዝብ እንቅስቃሴ ማገዝ ወይስ መቀልበስ ነው? ይህ የለውጥ እንቅስቃሴ ዐላማ ያለው፤ የከበረ መስዋዕትነት የሚከፈልበት፤ ህዝብ የስልጣን ምንጭና ባለቤት መሆኑን የሚረጋገጥበት መዐበል እንጂ በአውጫጭኝ ወይም በሽንጎ ምክክር በሚደረስ ስምምነት ብቻ የሚሠራ አይደለም።

አሁን ያለው ትግል በህዝቡና በኢህአዴግ መሀል ብቻ የተወሰነ ሳይሆን ትግሉን በሚገፋው ህዝባዊ መዐበልና የማዕበሉን አቅጣጫ በመዘወር ወደሌላ አቅጣጫ ሊመሩት በሚሹ የድል አጥቢያ ሥልጣን ፈላጊዎች ጋር ጭምር ነው። ልብ በሉ ብሔራዊ መገባባትና እርቅ ከገዢው ፓርቲ ጋር አያስፈልግም ለማለት ፍጹም አይቃጠም። ባልተነጋገሩበት ሐሳብ ላይ ልተች የሚል ቢኖር የዐዕምሮው ሁኔታ የሚያጠያይቅ ይሆናል። ከቶም ሊሆን አይገባም። ይዚህ ታላቅ ተግባር ባለቤት ዛሬ በደረሰበት የዕድገት ደርጃ ማን ሊሆን ይገባል የሚለውን ጥያቄ ያስነሳል። ይህም የተቃዋሚ ድርጅት ወይንስ እንቢ አሻፈረኝ ያለው ህዝባችን ወይንስ ማን? ሕዝቡ ከብዙ ትዕግስትና በደል በኋላ በመስዋዕትነት ገዢውን መንግሥት በማስጨነቅ ላይ እያለ፤ መሪ የፖለቲካ ድርጅቶች መጠየቅ ያለባቸው ዕርቅን ሳይሆን ሕዝባዊ ሥልጣን ወደ ህዝቡ እንዲመለስ ማድረግን ነው። የብሔራዊ ዕርቅና መግባባት በሶስተኛ አካል ወይም በሌሎች ተቋሞች አማካይነት ሊጠይቅ ይችላል ወይም በመንግስት ሊጠራ ይገባል። ተቃዋሚ ድርጅቶች ግን ተደራዳሪ ሆነው ከህዝቡ ጎን መቆም እንጂ ትግሉን የሚቀላብስ ከወያኔ እጅ ችሮታን የሚጠየቅ የእነሱ ሀሳብ መሆን አልነበረበትም ። የሲያትሉ ውሳኔ ከፓሪስ "2" እና ሌሎች ልዩ ልዩ የሆኑ አንድነትን ለመፍጠር ከተደረጉ የተቃዋሚ ሃይሎች ስብሰባ ሙከራዎች በምን ይለያሉ? ዛሬም አልመሸም። ከስህተት መማር ብልህነት ነው።

ከሲያትሉ ስብሰባ ይጠበቅ የነበረው

- ወያኔ-ኢሃአዴግ ክሥልጣን መነሳት እንዳለበት ሙሉ በሙሉ መስማማት!
- የአመራር ሃላፊነቱን ህዝብ በነጻ ውድድር ለሚመረጥ የፖሊቲካ አካል መሰጠት እንዳለበት፤
- የሚቋቋመው ህዝባዊ መንግሥት ሥልጣኑን እስከሚይዝ ድረስ የመንግስት ስልጣን ክፍተት እንዳይፈጠር በምትኩ የባለ አደራ ወይም ሌሎች አማራጮች በመጠቀም መንግስት መቋቋም እንዳለበት ፤
- ኢህአዴግ ስምምነት ለተደረሰበት አማራጭ ተተኪ ወይም ለባለአደራው መንግስት ሥልጣኑን ማስረከብ አለበት!! የሚል ግልጽ አቋም ይዞ መውጣት ይጠበቅበት ነበር። እነዚህንም ውሳኔዎች ድጋፍ የሚያገኙበትና ለአፍጻጽም የሚያመቹ መዋቅራዊ ተቋማትንና የእነዚህንም ተቋማት የሰራ ውጤት እይገመገመ የሚያተጋ አካል የሚፈጠርበትን መንገድ ማመቻቸት ነበር።
- የባለአደራ መንግሥት እንዴት መምጣት ይቻላል የሚለውን ዝርዝር እቅድና ንድፈ ሐሳብ መነደፍ ይገባው ነበር።

ከእንግዲህ በኋላ በአገር ቤትም ሆነ በውጭ ያለ ኢትዮጵያዊ የሚታገለው ለዚህ ብቻ መሆን ነበረበት ሆኖም ግን የሲያትሉ ስብሰባ ከ ፓሪስ "2" እና በተለያዩ ወቅቶች ከተሞከሩት ሁሉ ባልተሻለ ሁኔታ ከወያኔ መንደር ድርድርን የጠየቀ ይመስላል። እንደ "ግዮን ኮንፈረንስ" ወደ አገር ቤት በመሔድ ከወያኔ ጋር የጋራ ምክር ለመምከር የሚል ሐሳብም ተቃጥቷል። ይህ አቋም ምን ያህል የህዝቡን ትግል የኋሊት የሚጎትት፤ በማር የተለወሰ መርዝ አይደለምን? ለዚህ ነበር የሲያትሉ ፖለቲከኞች "ጥጃዬን አየሁት ልኳንዳ ቤት ተንጠልጥሎ" እንዲሉ ህዝባችን ጭቆና ቢቃኝ ብሎ እያከናወነ ያለውን ሕዝባዊ ዐመጽ ወደ ጎን ለመግታት የሞከሩት። ጨው ለራሱ ስትል ጣፍጥ ያለበለዚያ ድንጋይ ነው ብለው ይጥሉሃል የሚባለውን ብሂል ማስተዋል ጭራ ሆኖ ከመቁጠር ያድናልና ምክሩበት።

የወሰደውን ያህል ጊዜ ይፍጅ እንጂ አድርባዮችና የኢትዮጵያ ጠላቶች ከህዝብ ትክሻ ላይ መራገፋቸው አይቀርም። ህዝቡም የሥልጣን ባለቤት ይሆናል። የታሪክም ፍርድ በአደባባይ ይነገራል። የቱንም ያህል አስመሳዮች ቢያላዝኑም፤ እውነትና ንጋት እያደር የገለጣል እንዲሉ ዕውነት በነሱም ላይ ቢሆን ስለራሷ ለመመስከር ብቃት እንዳላት አትጠራጠሩ።

ብሄረተኛውና፤ የአንድነት ሃይል ነን ባዩም በዐንድነት ተሰባስበው ሕገ መንግስቱንና የክልል አወቃቀሩን በመደገፍ ተስማማን ስለተባባሉ የአንድነት ኅይሉን መሸነፍ አያሳይም፤ እንደውም ብሄረተኛ የሚመራው ስለሚመስል ላንድነት ኅይሉ የጥንካሬ ምንጭ ይሆናል።

ስምምነት ሁሉ ልክ ከተባለ ሣጥናጫም ከመሰሎቹ ጋር ሆኖ ያደረገው የጋራ ስምምነትና ውሳኔ ትውልድ በጎ ነው ብሎ በተቀበለ ነበር። ነገር ግን ሀሰትን ለተቀበለ እውሸትን ከፍ ከፍ ላደረገ ሁሉ እውሸት እንደተራራ ቢከመር አንዲት ቅንጣት እውነት አይሆንም።

ኢትዮጵያ ለዘላለም ትኑር